

Oceny działalności parlamentu, prezydenta, władz lokalnych i PKW

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2018 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Co miesiąc monitorujemy opinie na temat działalności parlamentu i prezydenta. W listopadzie¹ zapytaliśmy również o ocenę pracy kończącej kadencję władz lokalnych oraz Państwowej Komisji Wyborczej.

OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU

Listopadowe notowania parlamentu są nieznacznie lepsze od ubiegłomiesięcznych. Pozytywnie o pracy posłów wypowiada się obecnie jedna trzecia Polaków (33%, wzrost o 2 punkty procentowe) i w zasadzie tyle samo (34%, wzrost o 3 punkty) wyraża zadowolenie z pracy senatorów. Negatywnie działalność izby niższej parlamentu ocenia ponad połowa badanych (51%), a izby wyższej – ponad dwie piąte (42%, spadek o 2 punkty).

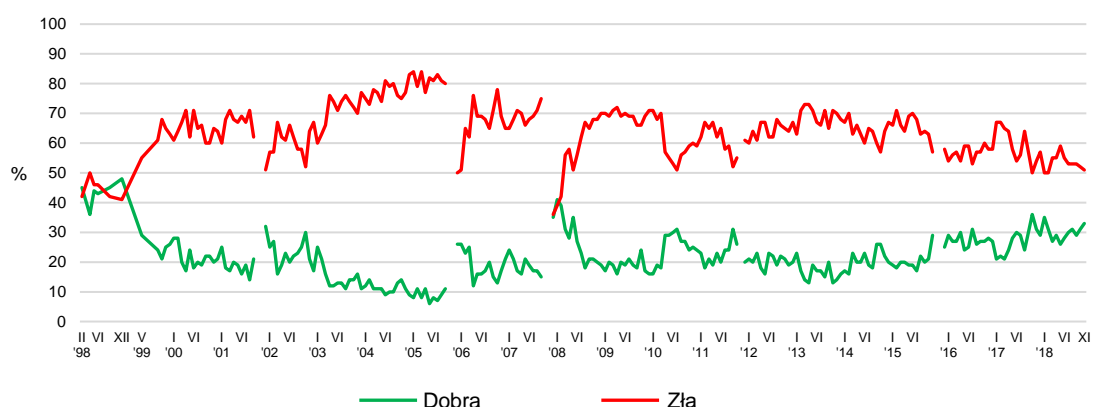
TABELA 1

Oceny działalności		Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany X – XI '18	
		2017				2018											
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X		XI
		w procentach															
Sejmu	dobra	30	36	31	29	35	31	27	29	26	28	30	31	29	31	33	+2
	zła	57	50	54	57	50	50	55	55	59	55	53	53	53	52	51	-1
	Trudno powiedzieć	13	14	15	14	15	19	18	16	15	17	17	16	18	17	16	-1
Senatu	dobra	32	36	29	29	34	30	28	29	29	28	31	31	29	31	34	+3
	zła	45	42	45	47	43	46	45	47	47	46	45	46	46	44	42	-2
	Trudno powiedzieć	23	22	26	24	23	24	27	24	24	26	24	23	25	25	24	-1

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (342) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich wspomaganých komputerowo (CAPI) w dniach 8–15 listopada 2018 roku na liczącej 1051 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

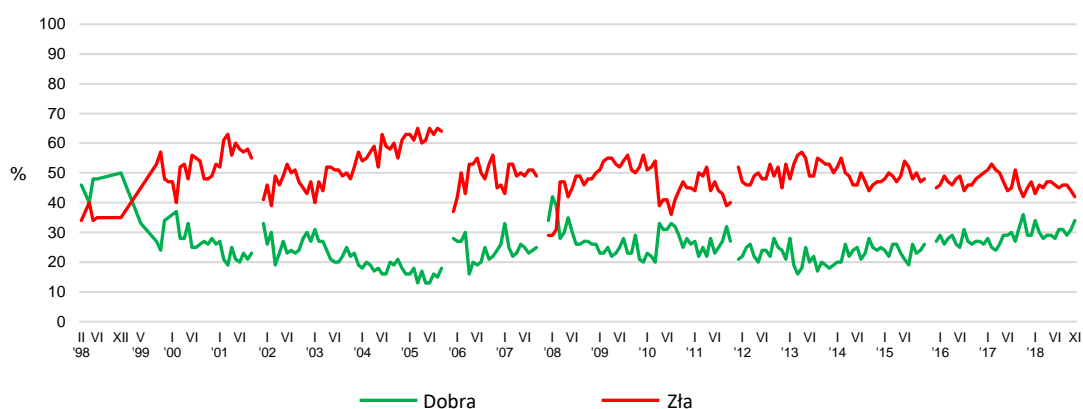
CBOS

RYS. 1. Oceny działalności Sejmu

CBOS

RYS. 2. Oceny działalności Senatu

Największy wpływ na postrzeganie działalności Sejmu mają poglądy i preferencje polityczne badanych oraz – w pewnym stopniu z nimi związana – religijność. Zadowolenie z pracy posłów najczęściej wyrażają zwolennicy Prawa i Sprawiedliwości (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem), respondenci identyfikujący się z prawicą, uczestniczący w praktykach religijnych przynajmniej raz w miesiącu, a poza tym badani z gospodarstw domowych o niskich dochodach *per capita* (poniżej 1300 zł). Z kolei relatywnie najwięcej ocen negatywnych rejestrujemy wśród potencjalnych wyborców Platformy Obywatelskiej i Sojuszu Lewicy Demokratycznej, ankieterowanych deklarujących orientację lewicową i niezaangażowanych w praktyki religijne. Poziomem niezadowolenia z pracy posłów wyróżniają się poza tym wyborcy ruchu Kukiz'15 i Polskiego Stronnictwa Ludowego, ankieterowani o poglądach centrowych, a także osoby uzyskujące najwyższe dochody *per capita* (2500 zł i więcej). Ponadto negatywny odbiór działalności Sejmu jest zauważalnie częstszy w miastach, niż na wsi.

TABELA 2

Potencjalne elektoraty w wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Sejmu		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	59	25	16
Kukiz'15	31	69	0
Polskie Stronnictwo Ludowe	29	65	6
Platforma Obywatelska	11	84	4
Sojusz Lewicy Demokratycznej*	11	76	13
Niezdeterminowani, na kogo głosować	28	42	30
Niezamierzający głosować	21	52	27

* Uwaga, mała liczebność wyborców tej partii w próbie

OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA

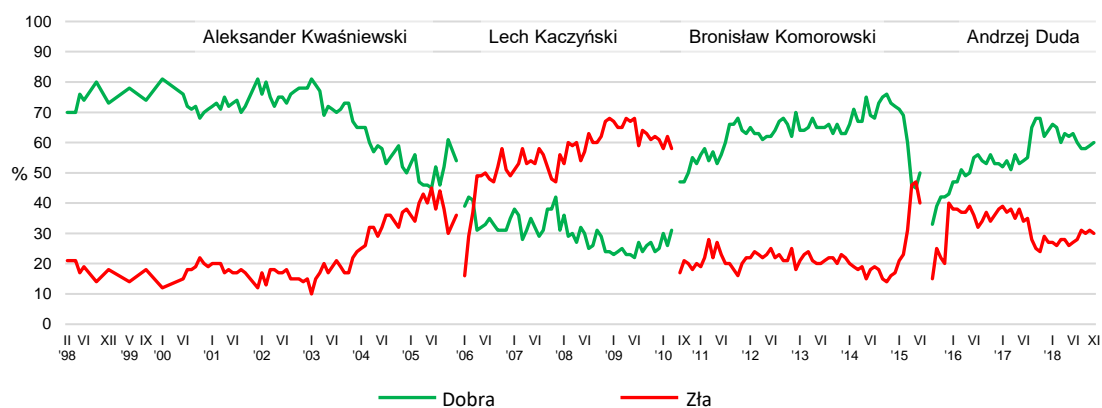
W listopadzie notowania głowy państwa są niemal takie same jak przed miesiącem. Pozytywnie o prezydenturze Andrzeja Dudy wypowiada się sześciu na dziesięciu Polaków (60%), natomiast trzech na dziesięciu (30%) ocenia ją źle.

TABELA 3

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany X – XI '18	
	2017				2018											
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X		XI
	w procentach															
Dobra	68	68	62	64	66	65	60	63	62	63	60	58	58	59	60	-1
Zła	25	24	29	27	27	26	28	28	26	27	28	31	30	31	30	+1
Trudno powiedzieć	7	8	9	9	7	9	12	9	12	10	12	11	12	10	10	0

CBOS

RYS. 3. Oceny działalności prezydenta

Oceny prezydentury Andrzeja Dudy, tak jak opinie o pracy posłów, są silnie powiązane z politycznym usytuowaniem respondentów i ich religijnością. Z uznaniem wypowiadają się o niej najczęściej ankietowani popierający PiS, identyfikujący się z prawicą oraz najbardziej zaangażowani w praktyki religijne. Wyróżniają się w tym względzie również badani najsłabiej wykształceni, uzyskujący niskie dochody *per capita* oraz mieszkający na wsi. Niezadowoleni z działalności głowy państwa to relatywnie często zwolennicy SLD i PO, osoby o orientacji lewicowej, nieuczestniczące w praktykach religijnych, a poza tym mieszkańcy największych aglomeracji, mający wyższe wykształcenie i uzyskujący najwyższe dochody *per capita*.

TABELA 4

Potencjalne elektoraty w wyborach parlamentarnych	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	91	5	4
Polskie Stronnictwo Ludowe	56	32	11
Kukiz'15	55	38	6
Platforma Obywatelska	23	72	5
Sojusz Lewicy Demokratycznej*	18	78	4
Niezdecydowani, na kogo głosować	62	21	16
Niezamierzający głosować	54	26	21

* Uwaga, mała liczebność wyborców tej partii w próbie

Zadowolenie z obecnej prezydentury wyraża ogromna większość elektoratu Andrzeja Dudy z II tury wyborów prezydenckich i jedna piąta głosujących wówczas na Bronisława Komorowskiego.

TABELA 5

Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich w 2015 roku	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	dobrze	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Głosujący na Andrzeja Dudę	83	11	6
Głosujący na Bronisława Komorowskiego	20	73	8
Niegłosujący	55	30	15

OCENY DZIAŁALNOŚCI WŁADZ SAMORZĄDOWYCH

Listopadowe notowania kończących kadencję władz lokalnych są nieco lepsze niż przed miesiącem, choć zmiana ta jest w zasadzie korektą pogorszenia, które zarejestrowaliśmy w październiku. Z pracy dotychczasowych władz samorządowych w swojej miejscowości zadowolenie wyraża blisko trzy czwarte badanych (73%, o 3 punkty procentowe więcej niż w październiku), natomiast co piąty (20%, spadek o 3 punkty) ocenia ją negatywnie.

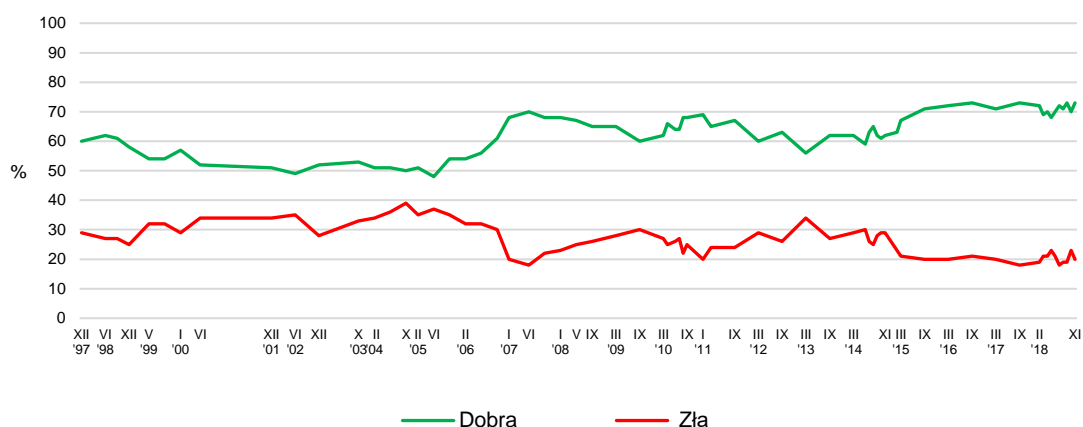
TABELA 6

Oceny działalności władz miasta/gminy	Wskazania respondentów według terminów badań																	Zmiany X – XI '18	
	2014		2015		2016		2017		2018										
	XI	II	III	IX	III	IX	III	IX	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X		XI
	w procentach																		
Dobra	62	63	67	71	72	73	71	73	72	69	70	68	70	72	71	73	70	73	+3
Zła	29	23	21	20	20	21	20	18	19	21	21	23	21	18	19	19	23	20	-3

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

CBOS

RYS. 4. Oceny działalności władz samorządowych miasta/gminy respondenta

OCENY DZIAŁALNOŚCI PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

Wybory samorządowe przebiegły w zasadzie bezproblemowo, a ich wyniki nie budzą kontrowersji, jakie towarzyszyły tym z 2014 roku². Wyraża się to w notowaniach Państwowej Komisji Wyborczej – najlepszych z dotychczas zarejestrowanych. Działalność PKW pozytywnie ocenia ponad dwie trzecie Polaków (69%, o 22 punkty procentowe więcej niż podczas poprzedniego pomiaru z grudnia ubiegłego roku), natomiast nieliczni (5%, spadek o 10 punktów) wypowiadają się o niej z dezaprobatą. Warto podkreślić, że po poprzednich wyborach samorządowych (w badaniu z grudnia 2014 roku) praca PKW zdecydowanie częściej była krytykowana niż chwalona (63% wobec 22%).

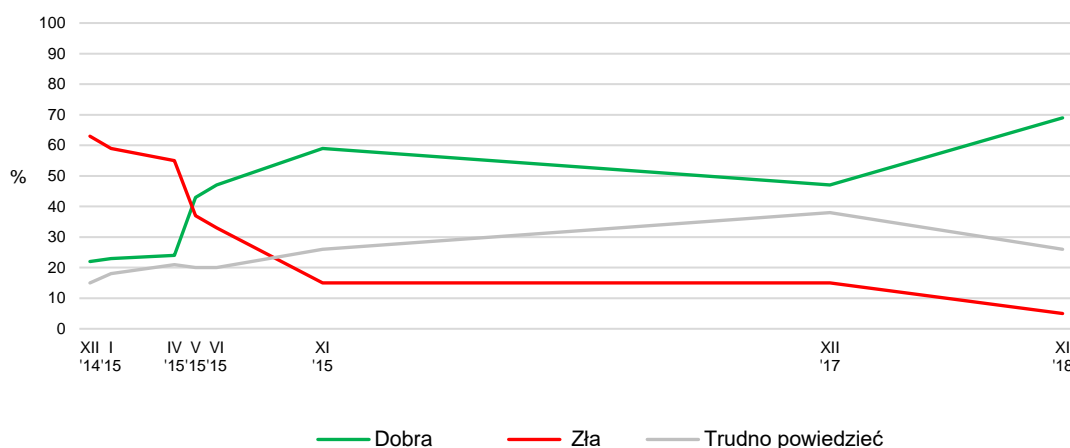
² Więcej na ten temat w komunikacie CBOS „O wiarygodności wyników wyborów do sejmików wojewódzkich”, listopad 2018 (oprac. B. Badora).

TABELA 7

Oceny działalności Państwowej Komisji Wyborczej	Wskazania respondentów według terminów badań							
	XII 2014	I 2015	IV 2015	V 2015	VI 2015	XI 2015	XII 2017	XI 2018
	w procentach							
Dobra	22	23	24	43	47	59	47	69
Zła	63	59	55	37	33	15	15	5
Trudno powiedzieć	15	18	21	20	20	26	38	26

CBOS

RYS. 5. Zmiany ocen działalności Państwowej Komisji Wyborczej

We wszystkich analizowanych elektoratach partyjnych przeważają pozytywne opinie o pracy PKW. Najczęściej wyrażają je potencjalni wyborcy dwóch największych partii. Z kolei zastrzeżenia częściej niż przeciętnie mają zwolennicy ugrupowania Pawła Kukiza i SLD. Niezadowoleniem z pracy komisji wyróżniają się ponadto mieszkańcy największych aglomeracji (13%).

TABELA 8

Potencjalne elektoraty w wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Państwowej Komisji Wyborczej		
	dobre	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Platforma Obywatelska	82	4	14
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	79	5	16
Polskie Stronnictwo Ludowe	76	1	23
Kukiz'15	66	14	20
Sojusz Lewicy Demokratycznej*	59	12	29
Niezdecydowani, na kogo głosować	75	3	22
Niezamierzający głosować	39	5	55

* Uwaga, mała liczebność wyborców tej partii w próbie

***

W ciągu ostatniego miesiąca minimalnie poprawiły się notowania parlamentu, głównie izby wyższej, a także kończących kadencję władz samorządowych. Prezydentura Andrzeja Dudy jest odbierana podobnie, jak w październiku. Można zauważyć, że przez ostatnie pięć miesięcy notowania głowy państwa pozostają nieco słabsze niż we wcześniejszym okresie. Po wyborach rejestrujemy rekordowo dobre opinie o działalności PKW, co koresponduje z niemal powszechnym przekonaniem o wiarygodności wyników wyborów do sejmików wojewódzkich.

Opracował

Michał Feliksiak